

**ANTIDOPINGOVÁ AGENTÚRA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

**VÝROČNÁ SPRÁVA
ANTIDOPINGOVEJ AGENTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
ZA ROK 2011**

**VÝROČNÁ SPRÁVA
ANITIDOPINGOVEJ AGENTÚRY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
ZA ROK 2011**

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

- 1.1 Názov organizácie:** **ANTIDOPINGOVÁ AGENTÚRA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**
(ďalej len „ADA SR“)
- 1.2 Štatutárny zástupca:** PhDr. Miroslav MOTYČÍK, riaditeľ
- 1.3 Právna forma:** príspevková organizácia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
- 1.4 Vznik:** 1. január 2009 podľa § 6 ods. 1 zákona č. 300/2008 Z. z. o organizácii a podpore športu a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- 1.5 IČO:** 42137292
- 1.6 DIČ:** 2022738553
- 1.7 Bankové spojenie:** Štátna pokladnica
Číslo účtu: 7000343072/8180
IBAN: SK03 8180 0000 0070 0034 3072
- 1.8 Sídlo organizácie:** Hanulova 5/B
841 01 Bratislava
- 1.9 Korešpondenčná adresa:** ANTIDOPINGOVÁ AGENTÚRA SR
P.O.BOX 5
840 11 Bratislava 411
- 1.10 Komunikačné údaje:** tel.: 02 / 44 64 34 11 fax: 02 / 44 64 34 12
elektronická pošta:
- všeobecné office@antidoping.sk
- exekutíva (monitoring) monitoring@antidoping.sk
- exekutíva (testovanie) executive@antidoping.sk
- terapeutické výnimky tue@antidoping.sk
- 1.11 Web:** www.antidoping.sk
- 1.12 Zamestnanci organizácie a pracovné pozície:**
- MOTYČÍK Miroslav, PhDr. riaditeľ
miroslav.motycik@antidoping.sk
- DOJČAN Ján, Mgr. programový manažér
jan.dojcan@antidoping.sk

HARŠÁNYOVÁ Jana	sekretariát jana.harsanyova@antidoping.sk
KOLIBÁŠOVÁ Viera	ekonomika viera.kolibasova@antidoping.sk
VAVROVÁ Kristína, Mgr.	exekutíva / testovanie / zahraničná spolupráca kristina.vavrova@antidoping.sk
ZAHRADNÍKOVÁ Barbora, Mgr.	exekutíva / monitoring / terapeutické výnimky barbora.zahradnikova@antidoping.sk

2. ZÁKLADNÉ DOKUMENTY DEFINUJÚCE POSTAVENIE A POSLANIE ORGANIZÁCIE

2.1. Základné dokumenty definujúce postavenie organizácie na národnej úrovni

Postavenie ADA SR je v Slovenskej republike definované základnými dokumentmi, ktoré stanovujú úlohy organizácie na národnej úrovni:

- a) zákon č. 300/2008 Z. z. o organizácii a podpore športu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona 462/2008 Z.z. (ďalej len „zákon“),
- b) vyhláška Ministerstva školstva SR č. 542/2008 Z. z. o postupe pri vykonávaní dopingovej kontroly a nakladaní s odobratými biologickými vzorkami športovca (ďalej len „vyhláška“),
- c) zriaďovacia listina ADA SR,
- d) štatút ADA SR.

2.1.1. Zákon č. 300/2008 Z. z. o organizácii a podpore športu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Hlavné úlohy ADA SR ako organizácie so samostatnou právnou subjektivitou sú definované zákonom v nasledovnom znení:

- a) výkon preventívnych opatrení v boji proti dopingu v športe,
- b) spolupráca so Svetovou antidopingovou agentúrou (ďalej len „WADA“) a s medzinárodnými antidopingovými organizáciami,
- c) spolupráca s medzinárodnými športovými zväzmi a s národnými športovými zväzmi v boji proti dopingu v športe,
- d) organizácia dopingových kontrol a rozhodovanie vo veciach týkajúcich sa dopingových kontrol,
- e) povoľovanie použitia dopingovej látky na liečebné účely športovcov,
- f) vzdelávanie odborníkov v oblasti boja proti dopingu v športe.

Zákon bol prijatý dňa 2. júla 2008 s účinnosťou od 1. septembra 2008. Postup pri vykonávaní dopingovej kontroly je upravený vyhláškou.

Hlavné úlohy ADA SR sú nadväzne na zákon definované v zriaďovacej listine a štatúte organizácie.

2.1.2. Vyhláška Ministerstva školstva SR č. 542/2008 o postupe pri vykonávaní dopingovej kontroly a nakladaní s odobratými biologickými vzorkami športovca

Výkon dopingovej kontroly v zmysle zákona je vyjadrený vyhláškou, ktorá ustanovuje podrobnosti pri jej vykonávaní a nakladaní s odobratými biologickými vzorkami. Vyhláška je nadväzná na Svetový antidopingový kódex a príslušné medzinárodné antidopingové normy a bola prijatá dňa 25. novembra 2008 s účinnosťou od 1. januára 2009.

2.1.3. Zriaďovacia listina ADA SR

Zriaďovacia listina bola vydaná Ministerstvom školstva SR dňa 19. 12. 2008 pod číslom CD-2008-18516/53411-9:10 s účinnosťou od 1.1.2009.

2.1.4. Štatút ADA SR

ADA SR je štátnou príspevkovou organizáciou s právnou subjektivitou, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami napojená na štátny rozpočet prostredníctvom kapitoly Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“), ktoré je jej zriaďovateľom. Štatút ADA SR (ďalej len „štatút“) vydalo ministerstvo dňa 19. 12. 2008 s účinnosťou od 1.1.2009. V zmysle štatútu je ADA SR samostatným právnym subjektom a v právnych vzťahoch vystupuje vo svojom mene, nadobúda práva a povinnosti a má majetkovo-právnú a pracovno-právnú zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vzťahov.

2.2. Základné medzinárodné dokumenty definujúce poslanie organizácie v kontexte medzinárodnej spolupráce

Postavenie ADA SR v medzinárodnom kontexte upravujú nasledovné dokumenty a zmluvy:

- a) Dohovor proti dopingu Rady Európy,
- b) Kodaňská deklarácia,
- c) Medzinárodný dohovor proti dopingu v športe UNESCO,
- d) Biela kniha o športe,
- e) Svetový antidopingový kódex.

2.2.1. Dohovor proti dopingu Rady Európy

Dohovor proti dopingu Rady Európy (ďalej len „dohovor“) bol prijatý dňa 16. novembra 1989. Vzhľadom na politické a štátoprávne zmeny pristúpila Slovenská republika k podpísaniu a prijatiu dohovoru dňa 6. mája 1993 s účinnosťou pre SR od 1. júla 1993. Dohovor predstavuje základ antidopingovej politiky zmluvných strán a bol ako medzinárodná norma občianskeho práva zavedený do športovej praxe (vrátane etablovania systému mechanizmov dopingovej kontroly). ADA SR sa stala v kontexte dohovoru iniciatívnym a výkonným orgánom v polohe národnej antidopingovej organizácie. Dohovor je prezentovaný uznesením vlády SR č. 256 zo 14. apríla 1993 a je publikovaný v Zbierke zákonov, čiastka č. 65 z 12. novembra 1993.

2.2.2. Kodaňská deklarácia

Doping v športe je v rozpore s duchom športu, preto je boj proti nemu nielen záležitosťou olympijského hnutia a športových organizácií, ale rovnako aj vlád, medzivládnych a mimovládnych organizácií na celom svete. Za účelom zintenzívnenia, urýchlenia a harmonizácie boja proti dopingu v športe bola 5. marca 2003 predstaviteľmi olympijského a športového hnutia, reprezentantmi vlád krajín sveta a zástupcami národných antidopingových organizácií prijatá a podpísaná Kodaňská deklarácia. Zainteresované strany týmto dokumentom prijali univerzálnu platnosť Svetového antidopingového kódexu a súčasne plne uznali postavenie a poslanie WADA, vrátane svojho záväzku finančne ju podporovať v jej globálnej koordinácii boja proti dopingu v športe.

2.2.3. Medzinárodný dohovor proti dopingu v športe UNESCO

Organizácia spojených národov pre výchovu, vedu a kultúru (UNESCO) v snahe ochrániť skutočné hodnoty športu, vrátane jeho poslania pri ochrane zdravia, uznávajúc jeho etické princípy a morálne hodnoty, akceptujúc nezastupiteľné postavenie telesnej výchovy a športu v systéme kultúry a vzdelávania národov, prijala 19. októbra 2005 Medzinárodný

dohovor proti dopingu v športe (ďalej len „dohovor UNESCO“). Účelom tohto dohovoru je stratégia UNESCO podporiť prevenciu a boj proti dopingu v športe s cieľom principiálnej eliminácie dopingu v športe.

Národná rada Slovenskej republiky vyslovila súhlas s dohovorom UNESCO svojím uznesením č. 154 z 12. decembra 2006. Prezident Slovenskej republiky ho ratifikoval 16. januára 2007. Dohovor UNESCO je prezentovaný Oznámením Ministerstva zahraničných vecí SR, ktoré je publikované v Zbierke zákonov, čiastka č. 347 zo 16. januára 2007 a pre Slovenskú republiku nadobudol platnosť 1. marca 2007.

2.2.4. Biela kniha o športe

Európska únia prezentuje šport ako významný spoločenský, sociálny a hospodársky fenomén, ktorý prispieva k napĺňaniu jej strategických cieľov. Šport je výrazom olympijských ideálov, napredovania a ochrany zdravia, a preto jeho ďalší rozvoj musí byť chránený pred rôznymi formami hrozieb (vrátane dopingu). Európska komisia (ďalej len „EK“) v snahe uplatňovať spoločenské poslanie športu, v záujme ochrániť šport a zabezpečiť jeho ďalší rozvoj, prijala Bielu knihu o športe. Na jej platforme bola etablovaná neformálna Pracovná skupina pre antidoping, ktorá naplnila svoje poslanie nastavením koordinácie národných antidopingových organizácií členských štátov. Biela kniha vstúpila do platnosti 11. júla 2007.

2.2.5. Svetový antidopingový kódex

WADA v koordinácii s olympijským a športovým hnutím a v súčinnosti s národnými antidopingovými organizáciami prijala Svetový antidopingový kódex (ďalej len „kódex“) ako základný a univerzálny dokument svetového antidopingového programu. Účelom kódexu je napomôcť zachovať a ďalej rozvíjať skutočné spoločenské hodnoty športu, chrániť základné právo športovcov zúčastňovať sa na športe bez dopingu a tiež zabezpečiť harmonizáciu, koordináciu a účinnosť antidopingového programu na národnej i medzinárodnej úrovni so zreteľom na kontrolu, prevenciu a ochranu pred dopingom. Kódex bol prvýkrát prijatý v roku 2003 a vstúpil do platnosti 1. januára 2004. Po schválení úprav Svetovou konferenciou o dopingu v športe WADA s platnosťou od 1. januára 2009 vstúpilo do platnosti jeho novelizované znenie.

Pre dosiahnutie univerzálnej globálnej platnosti, v záujme harmonizácie a unifikácie pravidiel, boli WADA prijaté nasledovné medzinárodné normy:

- a) Medzinárodná norma pre zoznam zakázaných látok a metód,
- b) Medzinárodná norma pre terapeutické výnimky,
- c) Medzinárodná norma pre laboratóriá,
- d) Medzinárodná norma pre testovanie,
- e) Medzinárodná norma pre ochranu osobných údajov.

3. ROZVOJ A SMEROVANIE ANTIDOPINGOVÉHO PROGRAMU

ADA SR od svojho vzniku dňa 1. januára 2009 riešila vlastné etablovanie v národnom prostredí na báze národného antidopingového programu. V priebehu roka 2011 pokračovala v skvalitnení nastavenia celého systému antidopingovej regulácie vyjadreného kódexom a jeho medzinárodnými normami. ADA SR riešila nadväznú aktivitu v systéme dopingovej kontroly vytvorením podmienok pre využívanie celosvetového elektronického systému administrácie a manažmentu antidopingu (ADAMS) v SR a jeho samotné zavedenie pre dosiahnutie harmonizácie a vyššiu efektívnosť antidopingových činností, poskytovala konzultácie a sprostredkovanie odborných informácií z oblasti dopingu pre športové subjekty, športovcov a jeho pomocný personál a zastupovala záujmy SR vo vyjadrených medzinárodných vládných a mimovládnych organizáciách.

3.1 Poslanie a rozvoj organizácie

Kľúčovým poslaním ADA SR je zabezpečovanie činností v rozsahu národného antidopingového programu. Ide predovšetkým o výkon preventívnych opatrení v boji proti dopingu v športe na báze spolupráce s WADA a medzinárodnými antidopingovými organizáciami. Významná je spolupráca s medzinárodnými športovými federáciami a národnými športovými zväzmi predovšetkým v koordinácii a v priamom výkone dopingovej kontroly v športe najmä na jeho vrcholovej a výkonnostnej úrovni. Toto nezastupiteľné poslanie vyplýva aj z medzinárodných zmlúv a dohôd, ktorých je Slovenská republika signatárom. Dôležitou súčasťou poslania ADA SR je zabezpečovanie vzdelávania vybraných cieľových skupín športovcov a celková výchovná činnosť v tejto oblasti.

Šport má v spoločnosti významné postavenie a nezastupiteľnú funkciu, ktorú môže naplniť len vtedy, ak v ňom dokážeme uchovať a ďalej rozvíjať jeho skutočné hodnoty. Medzi tieto hodnoty patrí fair - play, čestnosť, podpora a upevňovanie zdravia, súťaživosť, jedinečný výkon, rešpektovanie pravidiel a noriem, úcta k sebe samému a k súperovi, vytrvalosť, húževnatosť, rozvoj seba samého, výchova, radosť, zábava a potešenie zo športového výkonu. Výchovné pôsobenie v oblasti boja proti dopingu v športe má svoje opodstatnenie aj z pohľadu aktuálneho postavenia športu a jeho zvyšujúceho sa významu v spoločnosti, a to nielen v oblasti zábavy a trávenia voľného času, ale aj ako výrazného potenciálu zasahujúceho priamo do ekonomickej oblasti spoločnosti. Šport má nepochybne významné postavenie aj v oblasti starostlivosti o zdravie všetkých občanov. Je preto nežiaduce, aby práve šport bol kolbišťom pre doping, pre používanie zakázaných látok, ohrozujúcich alebo poškodzujúcich zdravie športovca, či už krátkodobo alebo trvale. Mnohí jednotlivci sa svojím úsilím a tvrdou prácou prepracovali až na úroveň špičkových športových výkonov, žiaľ, sú aj takí, ktorí sa snažia dosiahnuť výrazné športové úspechy a nadväznú ekonomicke či spoločenské výhody porušením antidopingových pravidiel. Nastavenie antidopingovej regulácie vo výraze vyššie uvedených skutočností je základným a dlhodobým poslaním ADA SR v jej inštitucionálnej, organizačnej, kontrolnej a výchovnej činnosti.

3.2 Smerovanie antidopingového programu

So vznikom ADA SR ako samostatného právneho subjektu získal Národný antidopingový program relatívne progresívnu inštitucionálnu a organizačnú formu, ktorá v sebe čiastočne spája boj proti dopingu na záväznej športovo-technickej báze (vrátane stanovených disciplinárnych sankcií) so systémom občianskoprávnej a trestnoprávnej zodpovednosti. Aktuálna východisková právna úprava znamená, že zodpovednosť za boj proti dopingu sa tak v súlade s medzinárodnými záväzkami SR stáva súčasťou verejnoprávnej

zodpovednosti a normou verejného práva. Tieto zámery boli aj v roku 2011 východiskom pre iniciovanie legislatívnych zmien v návrhu novelizácie zákona a nadväzne aj vyhlášky. V súčasnosti nie je národná legislatíva, vymedzujúca boj proti dopingovému, v súlade s kódexom a jeho medzinárodnými normami. Tým naďalej dochádza k situáciám, kedy mnohé porušenia antidopingových pravidiel nie sú právne vymožitelné a mnohé nežiaduce aktivity, najmä osôb sprievodného personálu športovca s ohľadom na spoločenský záujem o čistotu športu, nie je možné ani sankcionovať. Napriek vyššie uvedenej skutočnosti ADA SR v treťom roku svojej existencie vykonala celý rad nevyhnutných krokov, zameraných na dosiahnutie vyššej harmonizácie pravidiel na národnej úrovni, ich zverejňovanie a širokú popularizáciu nielen v oblasti vrcholového a výkonnostného športu, ale aj v celej športovej verejnosti. V súlade so vznikajúcou spoločenskou dispozíciou a v spolupráci s kompetentnými ústrednými orgánmi štátnej správy ADA SR iniciovala prípravu trestnoprávneho riešenia kriminálnych deliktov, spojených predovšetkým s neoprávneným vlastníctvom, nakladaním a obchodovaním so zakázanými látkami z hľadiska dopingového účinku. Ide predovšetkým o anabolické látky a látky s podobným anabolickým a hormonálnym účinkom, ktoré môžu mať zásadný negatívny vplyv na zdravie športovca. Taktiež ide o reguláciu v súvislosti s potravinovými doplnkami výživy s obsahom zakázaných látok, spojených s ich výrobou, distribúciou a predajom najmä pre vrcholových športovcov, ale aj pre širokú športujúcu populáciu.

V snahe postupne eliminovať používanie zakázaných látok ADA SR v súlade s požiadavkami WADA zabezpečovala mimosúťažné dopingové kontroly najmä u športovcov, ktorí sú podporovaní z verejných zdrojov. Účinnosť a efektívnosť dopingovej kontroly sa zvýšila postupným zavádzaním monitoringu pobytu športovcov prostredníctvom systému ADAMS. Dlhodobým cieľom ADA SR je postupne dosiahnuť také nastavenie monitoringu, ktoré by zohľadňovalo riziko možného zneužitia zakázaných látok v úzkej korelácii s parametrami dosahovanej výkonnosti športových reprezentantov. Rovnako významné je postupné riešenie nastavenia antidopingovej regulácie vybraného okruhu národných športových zväzov, ktoré doposiaľ nedostatočne dodržiavali zákonom a kódexom stanovený rámec spolupráce s národnou antidopingovou organizáciou, vrátane aktivít, spojených s národným registrom pre testovanie.

Boj proti dopingovému sa stáva celospoločenskou záležitosťou s dosahom na všetky vekové, výkonnostné a profilové skupiny športovcov. ADA SR účinne napomáha rozširovať vzdelávaciu a osvetovú činnosť v oblasti boja proti dopingovému nielen pre športovcov, pre pomocný personál športovca, funkcionárov, ale aj pre študentov stredných a vysokých škôl, učiteľov a trénerov všetkých oblastí športovej činnosti (vrátane voľno-časových aktivít obyvateľstva). Je evidentné, že nevyhnutnou súčasťou boja proti dopingovému je aj systém a kvalita informácií, ich dostupnosť a primerané spracovanie. V tomto zmysle je trvalým cieľom a záujmom poskytnúť dostatočný rámec informácií o celkovej antidopingovej regulácii, ale aj informácií viazaných na používanie liečivých prípravkov, podliehajúcich štátnej kontrole a voľno-predajných liečivých prípravkov s dôrazom na vhodnosť ich použitia pri zdravotných problémoch, interpretácii informácií o ich zložení a možnostiach prípadného uplatnenia dovolených látok a metód v športovej praxi. Relatívne vysoko problémovou a rizikovou oblasťou z hľadiska výskytu zakázaných látok je oblasť národného i medzinárodného trhu s potravinovými doplnkami výživy. Výrobcovia, distribútori, ale aj predajcovia týchto prostriedkov nekonajú korektne a často na trhu ponúkajú negarantované, či nedeklarované produkty, čím môžu priamo alebo nepriamo zaviniť pozitívny test športovcov. Dlhodobým zámerom ADA SR je nastavenie legislatívneho rámca, zabezpečujúceho nevyhnutnú ochranu spotrebiteľa a užívateľa potravinových doplnkov výživy z pohľadu možného obsahu zakázaných látok a z nich predovšetkým takých, ktoré majú zásadný vplyv na možné poškodenie zdravia športovcov.

4. Hlavné úlohy ADA SR v roku 2011 a prehľad ich plnenia

V súlade so zameraním národného antidopingového programu v zmysle aktuálnej právnej úpravy antidopingu a príslušných programových dokumentov štátnej starostlivosti o šport plnila ADA SR v roku 2011 hlavné úlohy, ktoré sú vyjadrením kľúčových oblastí činnosti organizácie. Tieto sú zamerané na rozvoj a harmonizáciu antidopingovej regulácie, efektívne testovanie, správu národného registra terapeutických výnimiek, expertíznu činnosť, výchovu a vzdelávanie v oblasti boja proti dopingovému, spoluprácu s vládnymi a mimovládnymi inštitúciami, národnými i medzinárodnými športovými organizáciami. Východiskom boja proti dopingovému zostáva ochrana identity športu ako fenomenálnej ľudskej aktivity majúcej významnú a nezastupiteľnú sociálnu funkciu a ochrana základných hodnôt športu ako takého.

4.1 Výkon preventívnych opatrení v boji proti dopingovému v športe

Uplatňovanie antidopingových pravidiel predpokladá zabezpečenie primeraného legislatívneho prostredia v SR a náležitého zverejnenia a popularizácie antidopingovej regulácie v zmysle medzinárodných zmlúv a dohôd. Tieto dokumenty sú priebežne aktualizované a zapracovávané do antidopingového programu. Sú to informácie univerzálnej platnosti (Svetový antidopingový kódex a jeho zmeny) a informácie časovo ohraničené prevažne v ročnej perióde (zoznam zakázaných látok a metód, systém udeľovania terapeutických výnimiek, systém dopingovej kontroly a monitoringu pobytu športovcov a pod.). Ďalej ide o vydávanie a popularizáciu aktuálnych výchovných, vzdelávacích a informačných materiálov, príručiek a brožúrok, realizáciu prednášok, seminárov, problémových panelových diskusií ako aj o ich zverejňovanie na internete.

V tejto oblasti ADA SR zabezpečovala priebežnú harmonizáciu národnej antidopingovej regulácie, vrátane návrhu zmien národnej legislatívy, vyplývajúcej z plnenia záväzkov medzinárodných zmlúv a dohôd (*Úloha 1.1, PHÚ 2011*). Návrhy na novelizáciu zákona z pohľadu antidopingového boli predložené, avšak z dôvodu zmien v legislatívnom pláne ministerstva a vlády SR boli preložené na rok 2012. ADA SR pripravila aj najdôležitejšie pripomienky k pripravovanej legislatívnej úprave, týkajúcej sa výroby a distribúcie potravinových doplnkov výživy, ktoré využívajú takmer všetci športovci. V tomto smere iniciovala aj stretnutie s predstaviteľmi Ministerstva hospodárstva SR, v pôsobnosti ktorého sú potravinové doplnky výživy, avšak samotné stretnutie sa zatiaľ neuskutočnilo.

ADA SR sa priebežne podieľala aj na činnosti Národného monitorovacieho centra pre drogy NMCD. Zástupca ADA SR sa zúčastnil na dvoch pracovných stretnutiach, smerovaných na aktualizáciu legislatívy, operatívnych informácií a na odovzdávanie informácií o výskyte nebezpečných drogových látok v rámci systému včasného varovania EWS. (*Úloha 1.2, PHÚ 2011*).

Na vyžiadanie ústredných orgánov štátnej správy (štátne znalectvo pre oblasť farmakológie, kontrolná a inšpekčná služba) poskytla ADA SR potrebnú odbornú a expertnú súčinnosť pri riešení kriminálnych činností, nadväzných na užívanie a nakladanie so zakázanými látkami z hľadiska dopingového účinku.

Veľmi dôležitú úlohu vo výkone preventívnych opatrení v boji proti dopingovému v športe zastáva zverejnenie Zoznamu zakázaných látok a metód 2011 a Monitorovacieho programu WADA 2011 a ich výklad v súlade s antidopingovým programom WADA, Dohovorom Rady Európy a Dohovorom UNESCO (*Úloha 1.3, PHÚ 2011*). ADA SR túto úlohu splnila viacerými formami. Zverejnenie oboch dokumentov v periodiku Športinform zabezpečilo šírenie týchto informácií v odbornej športovej komunite, medzi športovou verejnosťou vo všetkých regiónoch, v športových zväzoch a kluboch, ktoré toto periodikum odoberajú. Ďalšou formou bolo zverejnenie oboch dokumentov na internetovej stránke ADA SR, kde

boli zhrnuté aj všetky zmeny oproti predchádzajúcemu roku. ADA SR vydala Zoznam zakázaných látok 2011 a Monitorovací program 2011 aj v printovej podobe vo forme brožúr, ktoré distribuovala všetkým športovým zväzom, vrcholovým športovcom a ďalším záujemcom počas rôznych akcií. Tieto brožúrky sa tak stali neoddeliteľnou súčasťou výbavy športovej reprezentácie SR pri športovej príprave i účasti na vrcholných podujatiach v mnohých športových odvetviach.

Databáza liekov a liečivých prípravkov, rozdelená podľa obsahu zakázaných látok, bola vydaná a zverejnená v aktuálnej verzii pre rok 2011 (*Úloha 1.4, PHÚ 2011*) v troch častiach. Prvou bol zoznam humánnych liekov a liečivých prípravkov s obsahom zakázaných látok podľa normy WADA, ďalším bol abecedný zoznam liekov a liečivých prípravkov s obsahom zakázaných látok a treťou abecedný zoznam najčastejšie používaných liekov a liečivých prípravkov, ktoré neobsahujú zakázané látky. Všetky tieto zoznamy boli zverejnené v printovej podobe vo forme brožúr a aj na webovej stránke ADA SR. Týmto spôsobom sa môžu športovci a členovia ich realizačných tímov jednoduchšie a rýchlejšie zorientovať, či daný liek alebo liečivo podlieha regulácii podľa Zoznamu zakázaných látok. ADA SR opakovane zverejňovala aj výzvu na zvýšenie pozornosti pri užívaní voľno-predajných potravinových doplnkov výživy.

Vydávanie a zverejňovanie aktuálnych informačných a výchovných materiálov s problematikou boja proti dopingu, právami a povinnosťami športovcov pri plnení úloh v oblasti antidopingu v súlade s antidopingovým programom je jednou z najúčinnějších foriem vo výchove. ADA SR pre tento účel vydala v roku 2011 spolu 11 informačných materiálov, ktoré zverejnila na svojej webovej stránke. Vydala a zverejnila Príručku pre športovca 2011 (ďalej len „príručka“) s obsahom najdôležitejších informácií pre športovcov, vrátane informácií z legislatívy, informácií o zakázaných látkach, postupoch pri podaní žiadosti o udelenie výnimiek na použitie zakázaných látok pre terapeutické účely, ako aj vysvetlenie postupov pri realizácii dopingovej kontroly s právami a povinnosťami športovcov. Súčasťou príručky je aj časť týkajúca sa povinností v oblasti monitorovania pobytu športovca. (*Úloha 1.5, PHÚ 2011*). Na webovej stránke ADA SR sú zverejnené informácie aj o jednotlivých problémových typoch liečby, či relevantných liečivách. V tlačenej podobe bol vydaný aj Rýchly sprievodca pre ADAMS, ktorý bol zverejnený aj v periodiku Športinform a na webovej stránke ADA SR.

Niektoré športové subjekty využili ponuku ADA SR na poskytnutie informácií o boji proti dopingu formou odborných prednášok zameraných na vybrané cieľové skupiny. Školiaci pracovníci ADA SR uskutočnili spolu 5 prednášok pre slovenské športové organizácie - zväzy (ľadového hokeja, kulturistiky, vzpierania), pre Slovenský olympijský výbor, Slovenský paralympijský výbor i prednášku pre poslucháčov Fakulty telesnej výchovy a športu UK v Bratislave (*Úloha 1.6, PHÚ 2011*). Pre účely používania elektronického systému ADAMS bolo vykonaných spolu 37 školiacich a prezentačných stretnutí, na ktorých sa zúčastnili športovci a funkcionári naučili používať tento systém v dennej praxi. K zvýšeniu informovanosti a právneho vedomia v oblasti boja proti dopingu, ako aj posilneniu preventívnych programov v športe výrazne napomáha spolupráca s médiami. V tomto smere spolupracovala ADA SR s redakciou odborného časopisu Športinform a s vybranými redakciami tlačenej a elektronických médií. V priebehu roka 2011 boli zorganizované dve tlačové konferencie na aktuálne témy, ktoré sa v novinárskej obci stretli s veľkým záujmom. Za účelom zverejnenia nevyhnutnej aktualizácie poznatkov v oblasti boja proti dopingu, vysvetľovania Svetového antidopingového kódexu, medzinárodných noriem, aktualizácie antidopingovej regulácie a zverejnenia zoznamu zakázaných látok a programu dopingovej kontroly sa v roku 2011 uskutočnilo 7 vystúpení v elektronických médiách a uskutočnilo sa aj 36 individuálnych informačných stretnutí s vybranými redaktormi športového spravodajstva.

V súvislosti s analýzou doplnkov výživy, s dôrazom na ich možnú kontamináciu

zakázanými látkami, ADA SR zabezpečila v priebehu uplynulého roka plnenie jednej požiadavky vo forme platenej služby, ktorá bola nadväzná na riešenie porušenia antidopingového pravidla zo strany športovca (*Úloha 1.7, PHÚ 2011*). ADA SR zverejňovala opakovane výzvu a upozornenie na potrebu zvýšenia pozornosti pri užívaní voľno-predajných potravinových doplnkov výživy.

4.2 Spolupráca so Svetovou antidopingovou agentúrou WADA a ďalšími medzinárodnými antidopingovými organizáciami

Zabezpečenie plnenia svetového antidopingového programu sa zakladá na priebežnej spolupráci medzinárodných organizácií, predovšetkým na platforme WADA, Asociácie národných antidopingových organizácií (ANADO), Asociácie stredo európskych antidopingových organizácií (CEADO), Dohovoru proti dopingu Rady Európy (TDO a CAHAMA) a jeho pracovných skupín, kooperujúcich antidopingových laboratórií, ako aj na platforme bilaterálnej a multilaterálnej spolupráce krajín EU.

V tejto oblasti ADA SR realizovala Národný antidopingový program v úzkej koordinácii s vyššie uvedenými medzinárodnými vládnymi a mimovládnymi antidopingovými organizáciami. Národný antidopingový program (*Úloha 2.1, PHÚ 2011*), ktorý bol na obdobie do roku 2012 schválený aj ministerstvom, zahŕňa všetky najdôležitejšie úlohy v boji proti dopingu a priebežne bol plnený v požadovanom rozsahu a kvalite.

ADA SR v roku 2011 užšie spolupracovala s vybranými európskymi národnými antidopingovými organizáciami (NADOs) a to menovite s rakúskou NADA, českým ADV ČR, slovinskou NAK, srbskou ADAS, rumunskou ANAD, poľskou PANDA, maďarskou HUNADO, chorvátskou HADA a NADO Bosny a Hercegoviny (*Úloha 2.2, PHÚ 2011*). Vzájomná spolupráca s britskou UKAD sa prejavila aj výberom 2 našich komisárov dopingovej kontroly do tímu pre realizáciu dopingovej kontroly počas XXX. Hier olympiády a XIV. Paralympijských hier v Londýne 2012 ako výraz medzinárodnej koordinácie a vzájomnej pomoci národných antidopingových organizácií pri dôležitých svetových podujatiach. Za týmto účelom sa jeden zástupca ADA SR zúčastnil predolympijského tréningového stretnutia komisárov dopingovej kontroly (Londýn, 14. – 16. október 2011).

Základným cieľom spolupráce s NADOs bolo dosiahnutie efektívnej a účinnej koordinácie národných antidopingových programov, harmonizácie antidopingovej regulácie, ale aj efektívna výmena skúseností z činností jednotlivých organizácií, riešenie jednotlivých problémových oblastí výkonu dopingovej kontroly, spoločný koordinovaný postup v rozhodovacom procese, podiel na aktualizácii, nastavovaní pravidiel a celkovom zvyšovaní účinnosti antidopingových opatrení. Poznatky a skúsenosti z tejto spolupráce sú využívané v každodennej operatívnej činnosti, pri tvorbe návrhov, programových činností a naplňaní celkovej koncepcie Národného antidopingového programu.

Dnes už neodmysliteľnou úlohou je vysoko účinná a efektívna spolupráca s WADA akreditovanými antidopingovými laboratóriami v zahraničí (*Úloha 2.3, PHÚ 2011*). Vzhľadom na malú vzdialenosť, ale aj vysokú úroveň kvality laboratória v Seibersdorfe boli všetky vzorky dopingovej kontroly analyzované práve v tomto rakúskom laboratóriu. Okrem realizácie analýzy testov dopingovej kontroly sa spolupráca prejavila aj pri urýchlenej analýze doplnku výživy, ktorý požil jeden slovenský reprezentant. Spolupráca sa prejavila aj množstvom odborných a unikátnych konzultácií s pracovníkmi predmetného laboratória a v neposlednom rade aj účasťou a aktívnym prístupom na odbornom seminári, ktorý toto laboratórium zorganizovalo pre spolupracujúce antidopingové organizácie stredo európskeho regiónu. Odborné poznatky z tejto oblasti, nachádzajúce bezprostredné uplatnenia v manažmente výsledkov analýz testov dopingovej kontroly, boli uplatňované v súlade

s antidopingovou reguláciou v konzultačnej a poradenskej činnosti ADA SR vo vzťahu k športovcom, odborným pracovníkom a osobám podporného tímu športovca.

Koordinácia programových aktivít SR v Monitorovacej skupine Rady Európy, Európskej komisii a UNESCO (*Úloha 2.4, PHÚ 2011*), vrátane spoločného postupu pri komplexnom zabezpečení predmetnej problematiky boja proti doping v športe, bola úlohou účasti na zasadnutiach týchto organizácií. Realizácia Národného antidopingového programu sa odvíja aj od úzko previazanej medzinárodnej spolupráce a koordinácie s medzinárodnými vládnyimi a mimovládnyimi antidopingovými organizáciami, ktoré zabezpečujú alebo sa podieľajú na globálnom antidopingovom programe. Sú to najmä World Anti Doping Agency (WADA), Association of National Antidoping Organisation (ANADO), Central European Association of Anti-Doping Organisations (CEADO)). V rozsahu tejto spolupráce sa zástupcovia ADA SR zúčastnili na nasledujúcich zasadnutiach:

- 6. zasadnutie Pracovnej skupiny pre antidoping Európskej komisie / WGAD (Brussels, 19. – 20. január 2011), zamerané na koordináciu antidopingovej politiky EK, kooperáciu s Radou Európy na báze Dohovoru proti doping v Rady Európy TDO, letecký transport vzoriek testov dopingovej kontroly, kriminálne aspekty výroby a nakladanie s dopingovými látkami, ochrana osobných údajov v systéme ADAMS, doping v amatérskom športe a spolupráca s farmaceutickým priemyslom pri signovaní liečivých prípravkov s obsahom zakázaných látok z hľadiska dopingového účinku. Pracovná skupina bola následne rozhodnutím EK pretransformovaná do podoby formalizovanej expertnej pracovnej skupiny,
- 33. zasadnutie Monitorovacej skupiny Dohovoru proti doping v rady Európy / TDO (Strasbourg, 9. – 11. máj 2011), zamerané na aktualizáciu antidopingového programu, európskej spolupráce a koordinácie svetovej antidopingovej politiky,
- 19. zasadnutie ad hoc európskeho výboru pre WADA / CAHAMA (Strasbourg, 11. máj 2011), zamerané na koordináciu európskeho antidopingového programu na báze Dohovoru proti doping v Rady Európy a členských krajín Európskej únie a riešenie zastúpenia TDO v štruktúrach WADA,
- 20. Mimoriadne zasadnutie ad hoc európskeho výboru pre WADA / CAHAMA (Strasbourg, 8. - 9. september 2011?), zamerané na koordináciu európskeho antidopingového programu na báze CAHAMA vo vzťahu k WADA, problematiku Zoznamu zakázaných látok, Medzinárodnej normy pre ochranu osobných údajov WADA a riešenie zastúpenia TDO v nadačnom predsedníctve a výkonnom výbore WADA,
- 1. zasadnutie Expertnej skupiny pre antidoping Európskej komisie / WGAD (Brussels, 19. október 2011), zamerané na etablovanie formálnej odbornej pracovnej skupiny pre koordináciu antidopingovej politiky EK, kooperáciu s Radou Európy na báze Dohovoru proti doping v Rady Európy TDO, na revíziu Svetového antidopingového kódexu WADA z pohľadu ochrany občianskych práv, ochrany zdravia ako aj ochrany osobných údajov v systéme ADAMS, doping v amatérskom športe a spoluprácu s farmaceutickým priemyslom pri signovaní liečivých prípravkov s obsahom zakázaných látok z hľadiska dopingového účinku,
- 34. zasadnutie Monitorovacej skupiny Dohovoru proti doping v rady Európy / TDO (Strasbourg, 7. – 8. november 2011), zamerané na aktualizáciu antidopingového programu, európskej antidopingovej politiky, odpočet činností expertných pracovných komisií pre zoznam zakázaných látok, vedu, vzdelávanie, databázu informácií, právnu oblasť a ochranu osobných údajov. Významná pozornosť bola venovaná aj spolupráci TDO a Európskej komisie nadväzne na spoluprácu s WADA, UNESCO a vybranými medzinárodnými športovými federáciami,

- 21. zasadnutie ad hoc európskeho výboru pre WADA / CAHAMA (Strasbourg, 9. november 2011), zamerané na koordináciu európskeho antidopingového programu na báze Dohovoru proti dopingu Rady Európy a členských krajín Európskej únie, ochranu osobných údajov v rozsahu systému ADAMS, riešenie zastúpenia a spoluprácu TDO v štruktúrach WADA, návrh rozpočtu WADA pre rok 2012,
- 3. zasadnutie Valného zhromaždenia zmluvných strán Dohovoru proti dopingu v športe UNESCO (Paris, 14. – 16. november 2011), ktoré zdôraznilo determináciu boja proti dopingu ako dlhodobý proces a ako aktivitu, ktorá si zasluhuje pozornosť všetkých, ktorí sa športu venujú, koordinujú, napomáhajú jeho ďalšiemu napredovaniu a chránia ho pred negatívnym vplyvom dopingu, uvedomujúc si dosah športu na mládež. Plénum stanovilo rámec nakladania s Fondom pre elimináciu dopingu v športe.

Poznatky, informácie a skúsenosti z pracovných stretnutí predstavujú vysoko efektívnu koordinačnú, informačnú a dokumentačnú bázu pre uplatňovanie dokumentov antidopingovej regulácie a pre plnenie medzinárodných zmlúv a dohovorov v podmienkach Slovenskej republiky. Predmetné poznatky budú na báze Národného antidopingového programu využité v bezprostrednej riadiacej praxi, v legislatívnom procese, smerovaní antidopingovej regulácie, v domácej i medzinárodnej koordinácii, pri zverejňovaní a popularizácii antidopingových opatrení.

4.3 Spolupráca s medzinárodnými športovými federáciami a národnými športovými zväzmi v boji proti dopingu v športe

Úzka spolupráca s medzinárodnými športovými federáciami a národnými športovými zväzmi je nevyhnutnou súčasťou efektívneho boja proti dopingu v športe. Jedná sa predovšetkým o koordináciu dopingových kontrol a koordináciu a výmenu informácií o pobyte športovcov. Súčasťou tejto oblasti je aj manažment výsledkov testovania športovcov a ostaných porušení antidopingových pravidiel slovenských športovcov a zahraničných športovcov v súvislosti s ich účasťou na medzinárodných podujatiach organizovaných v SR.

Spolupráca so Slovenským olympijským výborom a Slovenským paralympijským výborom trvalo napomáha rozvoju olympizmu v športe bez dopingu (*Úloha 3.1, PHÚ 2011*). Úzka spolupráca s týmito športovými organizáciami sa prejavila mimo iného aj zaradením zástupcov ADA SR do Štábu OH 2012 a Štábu PH 2012. Ďalšou formou spolupráce bolo aj spoločné upravenie kritérií pre zaradenie športovcov do Národného registra pre testovanie. Tieto kritériá sa týkajú športovcov nielen v športoch, ktoré sú v programe olympiády a paralympiády, ale aj športovcov ostatných športových odvetví. ADA SR poskytla pre účastníkov 1. Zimných olympijských hier mládeže požadované množstvo informačných brožúr. Spolupráca s Klubom fair play SOV pri zabezpečovaní projektu olympijskej výchovy „Šport a vzdelávanie“ priniesla rozšírenie okruhu tém v olympijskej výchove mládeže o problematiku antidopingu.

Antidopingový program bol realizovaný vo vzájomne ústretovej spolupráci s medzinárodnými športovými federáciami a národnými športovými zväzmi i v súčinnosti s ďalšími organizáciami a inštitúciami športovej praxe (*Úloha 3.2, PHÚ 2011*). Prejavom tejto spolupráce je aj zaradenie a činnosť komisárky dopingovej kontroly ADA SR v UEFA (Európska futbalová asociácia).

ADA SR zabezpečila pre medzinárodné športové federácie priamy výkon dopingovej kontroly na všetkých medzinárodných podujatiach organizovaných v SR, na ktorých bola takáto kontrola požadovaná. Komisári dopingovej kontroly ADA SR pracovali počas Majstrovstiev sveta v ľadovom hokeji v Bratislave a v Košiciach (88 testov), Majstrovstiev

sveta vo vodnom slalome v Bratislave (20 testov), Majstrovstiev sveta slabozrakých a nevidiacich v streľbe v Nitre (8 testov), Majstrovstiev Európy v horskej cyklistike v Dohňanoch (20 testov), či finále Európskej ligy vo volejbale mužov v Košiciach (8 testov). ADA SR realizovala dopingovú kontrolu aj na ďalších podujatiach v spolupráci s medzinárodnými športovými federáciami cyklistiky (29 testov), šermu (8 testov) a atletiky (7 testov). Na požiadanie Medzinárodnej federácie kulturistiky bola spracovaná informácia pre používanie systému ADAMS a bola vykonaná aj mimosúťažná dopingová kontrola dvoch našich kulturistov. Spolupráca s medzinárodnými športovými federáciami sa prejavila aj vzájomnou koordináciou a informovanosťou pri riešení porušenia antidopingových pravidiel, či zmene správcovskej právomoci nad niektorými športovcami v systéme ADAMS. Touto formou bola odstránená duplicita pri plánovaní dopingovej kontroly a pri poskytovaní informácií o pobyte samotnými športovcami, čo v neposlednom rade uľahčuje plnenie povinností a komunikáciu pre samotných športovcov. Podľa doručených a komunikačne dostupných informácií, ktoré ADA SR získala, bolo v zahraničí testovaných celkom 75 športových reprezentantov SR (beh na lyžiach 5 testov, biatlon 17 testov, futbal 24 testov, kulturistika 8 testov, lyžovanie paralympijské 5 testov, silový trojboj 2 testy, športová streľba 11 testov, vzpieranie 3 testy). Skutočný počet testov dopingovej kontroly slovenských športových reprezentantov však môže byť výrazne vyšší, možno aj dvojnásobný, no žiaľ ADA SR nedisponuje kompletnou informáciou tohto charakteru, pretože mnohí športovci a ani zodpovedné osoby podporného tímu športovca, či zástupcovia športových zväzov, si povinnosť poskytnúť tieto informácie nesplnili.

4.4 Organizácia dopingových kontrol a rozhodovanie vo veciach týkajúcich sa dopingových kontrol

Rozhodovacie aktivity v oblasti dopingovej kontroly sú stanovené zákonom a príslušnou medzinárodnou normou pre testovanie. Manažment dopingovej kontroly, jej samotný výkon, analýza odobratých vzoriek a nakladanie s výsledkami, majú dosah na mimosúťažné i súťažné testovanie. Pre rok 2011 mala ADA SR stanovené vykonanie 500 kontrolných testov, vykonala však celkovo 827 testov. Súčasťou manažmentu dopingovej kontroly je aj vytváranie registrov pre testovanie športovcov a s tým súvisiace monitorovanie ich pobytu.

V spolupráci s medzinárodnými športovými federáciami a národnými športovými zväzmi spravovala ADA SR a priebežne aktualizovala Národný register pre testovanie (*Úloha 4.1, PHÚ 2011*). V roku 2011 v ňom bolo národnými športovými zväzmi, na základe kritérií prijatých pre rok 2011, zaradených 283 športovcov z 51 športových zväzov. V registroch pre testovanie medzinárodných športových federácií bolo zaradených spolu 26 športovcov zo Slovenskej republiky. V základnom registri pre účely testovania bolo zaradených ďalších 493 športovcov bez povinnosti zasielať informácie o svojom pobyte.

V priebehu roka 2011 zabezpečila ADA SR prístupnosť a realizáciu monitoringu pobytov vybraných športovcov SR prostredníctvom celosvetového elektronického systému ADAMS (*Úloha 4.2, PHÚ 2012*). Z dôvodu zabezpečenia možnosti vyplňania informácií aj pre športovcov, ktorí neovládajú žiaden z 9 svetových jazykov, pripravila ADA SR na tento účel preklady všetkých potrebných návodov a príručiek. Všetky preklady materiálov boli zverejnené aj na webovej stránke ADA SR a Rýchly sprievodca v ADAMS bol zverejnený aj v periodiku Športinform a v printovej forme aj v podobe brožúrky. K dispozícii bol pre všetkých záujemcov zo strany športovcov zo Slovenska, zaradených v národnom i medzinárodnom registri pre testovanie. ADA SR zrealizovala aj 37 školení pre prístup do ADAMS pre tých športovcov a športové zväzy, ktorí o to požiadali. Ku koncu roka 2011 používalo ADAMS 215 športovcov (cca 76 %) a ďalších 6 zástupcov športových zväzov,

ktorí o prístup požiadali.

Komisári dopingovej kontroly ADA SR uskutočnili v roku 2011 v 26 športoch spolu 827 priamych výkonov dopingovej kontroly, z toho v podobe súťažného testovania 717 a v podobe mimosúťažného testovania 110 testov. Z nich 604 testov bolo vykonaných u športových reprezentantov SR (*Úloha 4.3, PHÚ 2011*). Najviac 321 testov bolo uskutočnených v dostihovom športe (z toho 290 na prítomnosť alkoholu a spoločenských drog), v ľadovom hokeji bolo uskutočnených 142 súťažných a 12 mimosúťažných testov, v cyklistike 49 súťažných a 8 mimosúťažných testov a v lukostrelbe 46 súťažných testov.

V priebehu dopingových kontrol bolo zistených a do Národného registra sankcií za porušenie antidopingových pravidiel (*Úloha 4.4, PHÚ 2011*) v predmetnom roku 2011 bolo zaradených 17 prípadov atypických analytických nálezov. Z nich v 6 prípadoch bola preukázaná prítomnosť zakázanej látky z hľadiska dopingového účinku (hokej 3x methyhexanamín; vzpieranie 2x: anabolický steroid boldenon, drostanolón; futbal 1x: tamoxifén). Následné výsledky šetrení boli uzatvorené a tieto prípady boli vyhodnotené ako pozitívne nálezy. V súvislosti s pozitívnym testom hráča vo futbale boli v kompetencii národného športového zväzu disciplinárnym pokračovaním riešené aj ďalšie dve osoby podporného tímu hráča, ktoré svojím nevedomým konaním zapríčinili jeho pozitívny výsledok. V ďalších deviatich prípadoch sa jednalo o prekročenie povoleného pomeru testosterónu k epitestosterónu. Vzhľadom na výsledky následných meraní a analýzu IRMS, ktoré nepreukázali vonkajšie použitie zakázaných látok, boli výsledky prípadov uzatvorené ako neporušenie antidopingových pravidiel. Vo zvyšných dvoch prípadoch bol zaznamenaný výskyt podprahových hodnôt zakázaných látok z kategórie spoločenských drog (MOP). Tieto však vzhľadom na povolený tolerančný limit neboli klasifikované ako pozitívny nález.

Vyššie uvedené porušenia boli riešené disciplinárnym pokračovaním v kompetencii príslušných národných športových zväzov a ukončené sankciami v podobe zastavenia súťažnej a organizačnej činnosti na obdobie stanovené antidopingovou reguláciou. V jednom prípade ešte nie je vyšetrovanie ukončené. Tento prípad je však v kompetencii medzinárodnej športovej federácie. V ostatných prípadoch boli tresty za porušenie pravidiel uložené.

4.5 Povoľovanie použitia dopingovej látky na liečebné účely športovcov

Povoľovanie použitia zakázaných látok z hľadiska dopingového účinku pre terapeutické účely je stanovené Svetovým antidopingovým kódexom a jeho príslušnou medzinárodnou normou. Povoľovanie použitia sa vydáva takým športovcom, ktorí majú rôznu formu zdravotnej indispozície a pre ich liečbu neexistujú iné dovolené a primerane účinné liečivá. Rozhodovanie v tejto oblasti sa aj v roku 2011 opieralo o odbornú činnosť Komisie pre terapeutické výnimky. Povoľenie použitia dopingovej látky na liečebné účely (ďalej TUE) pre športovca v SR môže v súlade so zákonom vydať len ADA SR, a to na základe žiadosti športovca doplnenej adekvátnym lekárskeym posudkom a po odporúčení národným športovým zväzom. Niektoré medzinárodné športové federácie majú vlastné nariadenia, podľa ktorých športovci zaradení v ich registri pre testovanie a športovci štartujúci na vrcholných svetových podujatiach v ich odvetviach musia mať v prípade potreby vydanú TUE komisiou pre terapeutické výnimky samotnej medzinárodnej federácie.

ADA SR spracovala a zverejnila metodiku pre udeľovanie terapeutických výnimiek slovenským športovcom (*Úloha 5.1, PHÚ 2011*) v súlade so Svetovým antidopingovým kódexom WADA. Metodika je zverejnená na internetovej stránke ADA SR. Táto metodika bola začlenená aj do Príručky pre športovca 2011 tak, aby mohla byť k dispozícii kedykoľvek pre čo najširší okruh športovcov.

Koordináciu činnosti Komisie pre TUE ako poradného orgánu riaditeľa zabezpečovali pracovníci ADA SR (*Úloha 5.2, PHÚ 2011*). V komisii sú 4 stabilní lekári rôznych

špecializácií (alergológia-imunológia, chirurgia, interná medicína, traumatológia) a ďalší 5 expertní konzultanti (farmakológia, klinická onkológia, neurológia, ortopédia, urológia), ktorí v prípade potreby komunikujú konkrétne požiadavky s ďalšími príslušnými lekármi-špecialistami. Komisia pre TUE zasadala celkom 15 krát a udelila v ročnom období celkom 8 terapeutických výnimiek. Na základe vyžiadania riešili členovia komisie operatívne v koordinácii s pracovníkmi ADA SR formou konzultácií a ďalšieho posudzovania požiadavky na zistenie možností použitia liekov a doplnkov výživy od športovcov a športových funkcionárov v ďalších 127 prípadoch.

Centrálny register terapeutických výnimiek je neodmysliteľnou súčasťou povoľovania zakázaných látok na terapeutické účely. Vzhľadom na rôznorodosť platnosti takto poskytnutých výnimiek je potrebné register neustále aktualizovať. V súčasnosti je registrovaných 21 platných terapeutických výnimiek udelených športovcom SR (*Úloha 5.3, PHÚ 2011*). Samotný register je veľmi dôležitý v prípade zistenia atypických analytických nálezov látok, pri ktorých je možné v prípade potreby poskytnutia výnimky športovcovi urýchlene vyhľadať relevantné informácie a poskytnúť ich medzinárodnej športovej federácii alebo príslušnému športovému zväzu.

Celkovo možno konštatovať, že množstvo udelených výnimiek na terapeutické použitie malo v roku 2011 klesajúcu tendenciu. Nie však kvôli zásadnému zlepšeniu zdravotného stavu slovenských športovcov, ale predovšetkým z dôvodu zmien v nastavení zoznamu zakázaných látok a prehodnotenia ich možného vplyvu na zvýšenie fyzickej výkonnosti športovca, predovšetkým pri diagnózach dnes už bežných civilizačných ochorení, najmä alergií a ochorení respiračného systému. Tieto zmeny realizuje WADA a sú platné celosvetovo.

4.6 Vzdelávanie odborníkov v oblasti boja proti doping v športe

Nosnou aktivitou v oblasti vzdelávania odborníkov je každoročná organizácia Medzinárodného seminára komisárov dopingovej kontroly, kde sú domácimi i zahraničnými lektormi poskytované nové informácie z oblasti boja proti doping v športe, právne a zdravotné aspekty a súčasne je tu priestor aj na výmenu aktuálnych informácií a skúseností, čo skvalitňuje činnosť všetkých účastníkov. Ďalšími činnosťami je výber a príprava nových komisárov dopingovej kontroly a vydávanie informačných príručiek a v neposlednom rade je to aj školiteľská a konzultačná činnosť pre poslucháčov vysokých a stredných škôl a ďalších záujemcov o antidopingovú problematiku.

Lektori ADA SR zabezpečili ďalšie prednášky s tematikou boja proti doping v športe aj podľa požiadaviek jednotlivých subjektov vo všetkých prípadoch v požadovanom rozsahu (*Úloha 6.1, PHÚ 2011*). Okrem požiadaviek športových zväzov na prednesenie problematiky antidoping počas školení a seminárov lektori zabezpečili prednášky aj pre študentov gymnázia v Kežmarku v rámci aktivít projektu Komprax, pre poslucháčov FTVŠ UK v Bratislave, ktorí dostali aj všetky relevantné informácie vo forme brožúrok, pre členov Paralympijského tímu PH 2012, ich trénerov a ďalších funkcionárov hendikepovaných športovcov na požiadanie Slovenského paralympijského výboru počas zrazu v Piešťanoch.

V roku 2011 sa uskutočnil jeden seminár komisárov dopingovej kontroly (*Úloha 6.2, PHÚ 2011*) za účasti lektorov aj zo zahraničia - z Českej republiky (p. *Chlumský, Antidopingový výbor ČR. P. Nekola, expert na vzdelávacie aktivity v antidopingu*) a Rakúska (p. *Demel, Legal Advisor, Austrian BSO*). Počas seminára odzneli prednášky aj na témy právnych aspektov činnosti komisárov dopingovej kontroly, ich zákonné práva a povinnosti, ale aj možnosti v súvislosti s výkonom ich činnosti v prípade neobvyklých situácií. Veľmi osožné boli aj odborné prednášky na tému doplnkov výživy a najnovšie informácie z činnosti komisárov spolupracujúcich národných antidopingových organizácií. Vzhľadom na krátkosť

času, množstvo informácií a okruh potrebných tém sa ukázalo, že organizovanie len jedného takéhoto odborného seminára v roku je nedostatočné a v budúcom období bude potrebné realizovať opäť dva semináre.

V priebehu roka 2011 nepribudol do tímu komisárov dopingovej kontroly žiaden nový člen, avšak koncom roka sa začala príprava 3 nových adeptov.

Zástupcovia ADA SR aktívnou spoluprácou a konzultáciami napomohli pri riešení záverečných prác štúdiá na vysokých školách a zvyšovania odbornej kvalifikácie nasledujúcim záujemcom:

- Sylvia Strýčková, Charakteristika vybraných zakázaných látok používaných v športe (bakalárska práca), Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici,
- Ladislav Lysický, Doping v športe (rigorózna práca), Praha,
- Tomáš Gábriš, Športové právo SR, odborná publikácia, Právnická fakulta UK, Bratislava.

5. FINANČNÉ PLNENIE

5.1 Kontrakt ADA SR s ústredným orgánom štátnej správy

Organizačným, plánovacím a vzťahovým aktom v zmysle právneho úkonu medzi ústredným orgánom štátnej správy a ústredne riadenou organizáciou je kontrakt vymedzujúci organizačné, obsahové, finančné a iné právne vzťahy, uzavretý pre rok 2011 dňa 30. decembra 2010 medzi zadávateľom v osobe MŠVVaŠ SR a riešiteľom v osobe ADA SR.

Predmetom kontraktu bolo stanovenie záväzných úloh, vyplývajúcich z predmetu činnosti riešiteľa a spôsobu ich zabezpečenia počas doby trvania tohto kontraktu. Predmet činnosti riešiteľa je určený zákonom, zriaďovacou listinou riešiteľa, ďalšími základnými dokumentmi riešiteľa a povereniami zadávateľa. Podrobný rozpis bol určený Plánom hlavných úloh riešiteľa pre rok 2011 a špecifikovaný v jednotlivých oblastiach činnosti.

Na základe kontraktu boli finančné prostriedky na zabezpečenie činnosti ADA SR v roku 2011 poskytnuté z prostriedkov kapitoly MŠVVaŠ SR, vyčlenené na program 026 – Národný program rozvoja športu v SR, v podprograme 02605 – Koordinácia projektov, prierezové činnosti a podpora priamo riadených organizácií na základe schváleného/ upraveného rozpočtu výdavkov.

Kontrakt s ADA SR stanovil finančné zabezpečenie úloh uvedených v čl. IV, bod 1. rozpisom výdavkov v roku 2011 v celkovom objeme 368 870 Eur v nasledovnom schválenom členení rozpočtu bežných výdavkov:

Zdroj financovania:	111 – ŠR	
Funkčná klasifikácia:	0810	
Podprogram:	02605	
Výdavky celkom /suma v Eur/		368 870
z toho bežné výdavky (kategória 600):		368 870
v tom:		
kategória 610 – Mzdy, platy		62 654
kategória 620 – Poistné a príspevok do poisťovní		21 898
kategória 630 – Tovary a služby		284 318

ADA SR vo svojom rozpočte na rok 2011 nepožadovala a ani nedisponovala žiadnymi kapitálovými výdavkami.

Rozpočet organizácie pre rok 2011 na báze kontraktu bol garantovaný štátom, primeraný úlohám ADA SR a bol vyjadrením participácie Slovenskej republiky na plnení Dohovoru proti dopingu Rady Európy a celosvetových aktivít v boji proti dopingu koordinovaných WADA.

5.2 Rozpočet ADA SR a vyhodnotenie jeho plnenia

V roku 2011 pracovala ADA SR s finančnými prostriedkami zo štátneho rozpočtu a z mimorozpočtových zdrojov v celkovom objeme 425 332 Eur na základe riadne schváleného rozpočtu. Príjmy z mimorozpočtových zdrojov sa aj v druhom roku činnosti dali len ťažko odhadnúť. Konečný rozdiel medzi plánom a realitou v príjmovej časti bol však relatívne vysoký.

Čerpanie prostriedkov sa riadilo podľa rozpočtu a jeho jednotlivých výdavkových položiek. Niektoré činnosti boli vzhľadom na finančné možnosti čiastočne obmedzené, čo v konečnom dôsledku znamenalo ich presunutie do roku 2012.

Plnenie príjmov

Príjmy z hľadiska platnej rozpočtovej klasifikácie z rozpočtových zdrojov boli v roku 2011 naplnené v celkovom objeme 368 870 Eur. Plnenie príjmov z mimorozpočtových prostriedkov agentúry, spojených so zabezpečovaním služieb antidopingového programu agentúry dosiahlo v rámci sledovaného obdobia sumu 56 462 Eur, čo je približne 170 % plánovaných príjmov. Veľký rozdiel vznikol realizáciou objednaných dopingových kontrol, vopred nenahlásených športovými zväzmi do zákonom stanoveného termínu, ktorým je 20. december predchádzajúceho roka.

Čerpanie výdavkov z hľadiska ekonomickej klasifikácie

Celkové čerpanie výdavkov v roku 2011 bez mimorozpočtových prostriedkov bolo vo výške 361 089 Eur, čo činí 98% schváleného rozpočtu. Čerpanie mimorozpočtových prostriedkov predstavovalo čiastku 47 169 Eur, t. j. 85% príjmu mimorozpočtových prostriedkov. Zostatkové finančné prostriedky UR bez mimorozpočtových prostriedkov v celkovej výške 7 781 Eur boli prevedené do roku 2012 a použité v súlade s predmetom činnosti organizácie na úhradu služieb roku 2011. Čerpanie týchto prostriedkov podľa jednotlivých úhrad sa vykonávalo len v kategórii bežných výdavkov. V roku 2011 nemala ADA SR plánované a ani rozpočtované žiadne kapitálové výdavky.

Čerpanie výdavkov kategórie 610

Rozpočet v kategórii 610 (mzdové prostriedky) bol pre rok 2011 stanovený v čiastke 62 654 Eur. Celkové čerpanie rozpočtových prostriedkov za rok 2011 bolo v sume 62 654 Eur, čo predstavuje 100% čerpania schváleného rozpočtu. Tento stav bol viazaný na aktuálny a súčasne aj konečný stav šiestich zamestnancov ADA SR. Z objemu mimorozpočtových prostriedkov boli na čerpanie v kategórii 610 použité finančné prostriedky v objeme 14 268 Eur. Priemerný plat zamestnancov ADA SR v sledovanom období bol 1 068 Eur.

Čerpanie výdavkov kategórie 620

V kategórii 620 (poistné a príspevky do poisťovní) mala ADA SR stanovený rozpočtovaný objem finančných prostriedkov vo výške 21 898 Eur, následne bol upravený na 26 855 Eur, ktoré boli vyčerpané v plnej výške 26 855 Eur, teda na 100%. Z mimorozpočtových prostriedkov neboli v tejto kategórii plánované a ani čerpané žiadne prostriedky.

Čerpanie výdavkov kategórie 630

V kategórii 630 (tovary a služby) bol schválený rozpočet finančných prostriedkov vo výške 284 318 Eur. Čerpanie týchto prostriedkov bolo v celkovej výške 271 580 Eur, teda 96% rozpočtovaných prostriedkov na rok 2011. Čerpanie finančných prostriedkov bolo viazané na aktuálne výkony a služby, obsiahnutých antidopingovým programom. Z mimorozpočtových prostriedkov v kategórii tovarov a služieb bolo čerpaných 32 901 Eur, teda celkom 304 481 Eur, čo je 100,65 % upraveného rozpočtu.

Súčasťou čerpania výdavkov kategórie 630 boli finančné prostriedky určené na zabezpečenie zahraničných pracovných ciest agentúry v celkovom objeme 12 766 Eur. Z plánovaného objemu 19 967 Eur teda bolo čerpaných len 64% prostriedkov. Všetky pracovné cesty boli orientované v zmysle Národného antidopingového programu a na plnenie záväzkov SR v podobe medzinárodných zmlúv, predovšetkým na účasť na kľúčových multilaterálnych pracovných zasadnutiach.

Čerpanie výdavkov kategórie 640

Finančné prostriedky v kategórii 640 (transfery) pre rok 2011 neboli pre Antidopingovú agentúru plánované a teda ani rozpočtované.

6. AKTIVITY A PRODUKTY

ADA SR v roku 2011 vykonávala činnosti, ktoré jej vyplývajú zo zákona a štatútu, v súlade so schváleným Plánom hlavných úloh na rok 2011. Tento plán bol postavený najmä na urýchléné dokončenie etablovania agentúry a súčasné plnenie najdôležitejších úloh v oblasti boja proti dopingu v športe. V sledovanom roku 2011 boli náklady na činnosť ADA SR sledované a evidované podľa rozpočtovej klasifikácie, jednotlivých položiek a podpoložiek štátneho rozpočtu.

7. ANALÝZA VÝVOJA ADA SR V ROKU 2011

ADA SR ako samostatná právnická osoba bola zriadená k 1.1.2009 podľa zákona. Vzhľadom na vznik, spôsob existencie, hospodárenie a fungovanie organizácie bolo potrebné ďalej realizovať a rozvíjať zákonom stanovené činnosti v nadväznosti na spoluprácu so športovými zväzmi a ďalšími organizáciami.

V roku 2011 bolo prioritou riešenie otázky postavenia ADA SR v systéme štátnej starostlivosti o šport, spustenie využívania celosvetového systému ADAMS, ale aj ďalšia stabilizácia ekonomických činností prostredníctvom štátnej pokladnice, vypracovanie programu činností a ďalších dokumentov, skvalitňovanie a rozširovanie činností odborných komisií (Komisia pre terapeutické výnimky, Právna komisia, atď.), stabilizácia lektorského tímu a rozšírenie spolupráce s komisármi dopingovej kontroly. Veľmi dôležitou časťou bolo aj riešenie ďalších úloh, vyplývajúcich z novoprijatých zákonov a ich zmien, vyhlášok a nariadení v oblasti ekonomiky, verejnej správy a samotnej administratívy.

Z pohľadu spolupráce so športovými zväzmi prebiehali zo strany ADA SR aktivity, ktorými agentúra upozorňovala na všetky práva a povinnosti týkajúce sa antidopingového programu, ktoré vyplývali najmä z dikcie zákona č. 300/2008 Z. z. o organizácii a podpore športu a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Vyhlášky č. 542/2008 Z. z. o postupe pri vykonávaní dopingovej kontroly a nakladaní s odobratými biologickými vzorkami športovca a Svetového antidopingového kódexu 2009. Na tieto povinnosti legislatívneho charakteru dokázala primerane reagovať prevažná väčšina športových organizácií. V ďalšom období bude potrebné intenzívnejšie upozorňovať aj ostatné športové subjekty na tieto povinnosti tak, aby nemuseli byť prijímané reštrikčné finančné opatrenia zo strany sekcie štátnej starostlivosti o šport MŠVVaŠ SR. Samotné organizácie budú musieť venovať týmto otázkam výrazne vyššiu pozornosť. Pomôcť tomuto procesu môžu aj zmeny v zmluvných vzťahoch medzi sekciou štátnej starostlivosti o šport MŠVVaŠ SR a samotnými športovými subjektmi.

ADA SR v priebehu roka 2011 doriešila rozsah všetkých povinností a činností vyjadrených zákonom. Súčasťou práce je správa národných registrov (monitoring športovcov, terapeutické výnimky, porušenia pravidiel a sankcie), ktoré pomáhajú samotným športovcom i funkcionárom pri dodržiavaní antidopingových pravidiel, pri ochrane práv každého športovca zúčastňovať sa športových podujatí v duchu fair play a súťaží bez dopingu.

ADA SR v roku 2011 naplnila všetky formálne podmienky pre svoju činnosť podľa Zákona. Výkon dopingovej kontroly ako aj následné aktivity v zmysle zákona a vyhlášky boli zabezpečované podľa aktuálnej antidopingovej regulácie.

8. Hlavné skupiny užívateľov výstupov

V oblasti vrcholového a výkonnostného športu je zainteresovaných veľa subjektov, ktoré rôznou váhou a úrovňou vplyvu pôsobia na jeho celkový vývoj. Antidopingové organizácie majú svoju pôsobnosť najmä na úrovni zachovávaní čistoty športu, športu bez zneužívania nedovolených podporných prostriedkov a metód.

Hlavnými užívateľmi výstupov ADA SR sú:

- a) vrcholoví športovci, najmä reprezentanti SR, ktorí majú možnosť prediskutovať svoje problémy a získať dôležité informácie o všetkých povinnostiach a právach v súvislosti s bojom proti dopingu v športe, o zakázaných látkach, liekoch, liečivách a nedovolených metódach, ale aj o terapeutických výnimkách,
- b) národné športové zväzy a ich funkcionári,
- c) rezortné strediská vrcholového športu,
- d) Slovenský olympijský výbor a Slovenský paralympijský výbor,
- e) Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, najmä jeho sekcia štátnej starostlivosti o šport,
- f) medzinárodné športové federácie,
- g) medzinárodné antidopingové organizácie,
- h) študenti stredných a vysokých škôl so športovým zameraním,
- i) štatistické úrady a iné štátne organizácie, ktoré spracovávajú požadované údaje,
- j) odborná športová i laická verejnosť.

9. SUMÁR

ADA SR v roku 2011 vykonávala svoju činnosť na báze rozpočtového finančného príspevku MŠVVaŠ SR, ktorý je vyjadrením účasti štátu na plnení Dohovoru proti dopingu Rady Európy, Medzinárodného dohovoru proti dopingu v športe UNESCO a je aj vyjadrením podielu SR v boji proti dopingu v športe koordinovaného WADA. ADA SR plnila všetky úlohy podľa zákona č. 300/2008 Z. z. o organizácii a podpore športu a postupne nastavila všetky základné parametre svojej činnosti. Výkon dopingovej kontroly bol zabezpečovaný v zmysle Vyhlášky MŠ SR č. 542/2008 Z. z. z 25. novembra 2008 o postupe pri vykonávaní dopingovej kontroly a nakladaní s odobratými biologickými vzorkami športovca. Ostatné činnosti ADA SR boli vykonávané v intenciách vyššie uvedeného zákona a aktuálne platnej svetovej antidopingovej regulácie.

Bratislava, 15. marec 2012

PhDr. Miroslav MOTYČÍK
riaditeľ ADA SR